

Szakmai beszámoló
Nemzedékeken és vidékeken át. A Fordulj Kispej Lovam
Táncegyüttes 2025-2026. évi támogatása
CSSP-MO-25-0041

A Fordulj Kispej Lovam Táncegyüttes a magyar néptáncélet olyan formációja, amely a több évtizedes oktatói tapasztalatot, a hagyománytiszteletet és a tudás átadásának organikus módját maradéktalanul reprezentálja. Az együttes tagjai nemcsak abban érdekeltek, hogy a sallangoktól mentes táncolási módot népszerűsítsék, hanem abban is, hogy a fiatalabb generációkat – beleértve saját fiaikat és unokáikat – természetes módon vonják be a hagyományáramba, s így visszaállítsák a tradíció eredeti működési formáját. Ha a pályázat támogatott tevékenységhez való hozzájárulását vizsgáljuk, akkor az mondható, a fenti cél maradéktalanul megvalósult. A projektnek köszönhetően a Fordulj Kispej Lovam Táncegyüttes számos falunapon és rangos előadóművészetnek szentelt helyszínen bizonyíthatta, hogy az improvizáció, a technikai és esztétikai szempontok egyenrangú összetevőkként való kezelése nem idegen sem a közönségtől, sem a tevékenységbe bevonandó személyektől.

Mindemellett azt is nyugodtan kijelenthető, hogy a támogatás elmaradása esetén a csoport nem tudta volna éves szakmai munkáját ugyanazon a színvonalon folytatni, mint előtte. Ha csak ezt a hozzáadott értéket tekintjük, akkor is elégedettségünknek adhatunk hangot, ám a társadalmi felelősségvállalás iránti igény felkeltését, valamint a cselekvő közösségépítés határozott szándékát is számításba kell venni. Fenntarthatósági szempontból mindez talán fontosabb is, mint az, hány fellépés valósult meg. A fiatalok megszólítása, társadalmi aktivitásra való sarkallása azonban további távlatokat is megnyit: a táncházmozgalom utánpótlásának megléte ugyanis csak akképpen biztosítható, ha a nagy öregek (a példaképként választható hiteles személyiségek) életműve a gyakorlatban hozzáférhető, színpadon látható, azaz követhető mintaként van jelen, s ahhoz a cselekvő állampolgár ideája kapcsolódik. Senkiből nem lesz ugyanis hiteles szakmai és civil vezető oly módon, hogy kijelenti magáról.

A hitelességhez és a szakmai színvonalhoz az is szorosan hozzá tartozik, hogy a néphagyomány minél komplexebb módon jelenjen meg a színpadon. Egy táncegyüttes esetében a komplexitás elsősorban az élő zenei kíséret követelményét veti fel. A pályázat támogatott tevékenységhez való hozzájárulása ebből az irányból jól lemérhető, hiszen a Fordulj Kispej Lovam Táncegyüttes csak és kizárólag zenekarral lépett fel. A táncosok és a zenészek kölcsönös

egymásra hatása egyfajta dialogikus viszony. Valószínűleg ez az a kontextus, amit a pillanat varázsának, a csak akkor és csak ott megszülető produkciónak nevezünk. Az ilyen alkalmak bírnak a legnagyobb hatással, s képesek valakit cselekvő közreműködővé változtatni.

Az említetteken túl arról is szólni érdemes, hogy a Fordulj Kispej Lovam Táncegyüttes működése egyfajta jó gyakorlatként fogható fel. Mivel a formáció működése nem korlátozódik Kiscsősre és a környező településekre, a néphagyományt olyan hátrányos helyzetű vagy belső perifériás térségekbe is elviszi, ahol az enélkül nem jelenne meg. Nem egy olyan esetről tudunk, hogy a fellépés nyomán ezeken a helyszíneken táncegyüttes, népdalkör vagy dalárda alapításának ötlete fogant meg.

Ha a Fordulj Kispej Lovam Táncegyüttes projektidőszakban elért eredményeit vesszük számba, első helyen kell megemlítenünk a kisebb településeken megvalósult fellépéseket. Ezeket éppen az előző bekezdésekben mondtak miatt tartjuk kiemelt fontosságúnak. Együttesünk a projektidőszakban járt Kápolnásnyéken, Boldogon, Nagykállón, Kabán, Litéren, Romhányban, Hőgyészen, Zalalövön, Tiszaszentimrén, Deszken, Újkígyóson, Akasztón, Abán, Mindszenten, Táborfalván és Berzencén is. Mindezen túl nagyobb koncerttermekben is megfordult:

- Hagyományok Háza (Budapest, 2025. 10. 22.);
- Élő Hagyományunk Kösöntyű Találkozója (Lakitelek, 2026. 02. 13-15.);
- Rákóczi 350 Gála (Agóra Veszprém, 2026. 03. 27.);
- Tündéerkerti Gála (Nemzeti Színház, Budapest, 2026. 03. 29.);
- MMIK Művészeti Népiskola (Szombathely, 2026. 04. 07.).

A harmadik nagyobb csoportba a térségi fesztiválokon megvalósult bemutatókat sorolhatjuk. Utóbbiak azért kiemelkedők, mert helyi kötődésű csoportok társaságában, jellemzően a kiscsőszi Bozót Néptáncegyüttessel közösen valósultak meg. Ide tartozik:

- a Kiscsőszi Pajtafesztivál és Élő Értékhét a Somló-Ság Kulturális Tengelyén;
- az Együttélésben – A Kárpát-medencei emberek és értékek találkozása Kiscsősön;
- a Kárpát-medencei Lovas Kulturális Találkozó;
- és a Kiscsőszi Fazekastalálkozó.

A Fordulj Kispej Lovam Táncegyüttes az aktuális projektidőszakban is sikerrel valósította meg kulturális lovas túráját. Eme tradicionálisan nyári eseménysorozat az aprófalvas térségekben egyszerre népszerűsíti a magyar néphagyomány lovas, táncos és zenei tradícióját. Idén a Muravidéken jártak az együttes tagjai, s jellemzően nagy sikerrel léptek fel a helyi közönség előtt.

A fentiekén túl mindenképpen szeretnénk megemlíteni, hogy a Fordulj Kispaj Lovam Táncegyüttes sikerrel vonta be a fiatalokat is a projektidőszak tevékenységeibe: fellépései egy részének a tagok gyermekei és unokái is részesei voltak, így nyugodtan kijelenthető, a hagyomány visszakerült természetes közegébe. Az apáról fiúra történő átöröklés ugyanis a lehető legszorosabban a népművészethez tartozik, s ez még akkor is így van, ha arról az eleven és természetes hagyományáramról, amely egykoron a paraszti kultúra sajátja volt, ma már nem beszélhetünk.

NEMZETI KULTURÁLIS
TÁMOGATÁSKEZELŐ

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM